

1. Vrste kanil

- a. enojne, dvojne, tesnilne, netesnilne, za otroke, za odrasle, z mešičkom (tesnilo) z nizkim tlakom, z mešičkom z visokim tlakom, brez tesnilke, z ali brez notranjega dela, z nastavki za umetno ventilacijo, govorne, z kafom, brez kafa...

2. Pravilno povijanje ušesa

- a. pripravimo si
- b. paket, vatiranec, 1 zloženec, 1 prerezan tampon, tamponi, ribice
- c. ribice se lahko uporabljajo za čiščenje ali pa se vstavijo v uhelj. Nato se da čez tampon, nato prerezan tampon, čez še en tampon, potem vatiranec, nato zavijemo. Naprej nekaj zavojev po čelu, potem nadaljujemo čez uho, po vratu in klasasto naprej.

3. Kaj je grlo, kaj je žrelo?

- a. grlo (latinsko larynx) je organ, ki spada k dihalom. Leži pred požiralnikom v višini četrtega in petega vratnega vretenca in je zgrajeno iz štirih hrustancev.
- b. žrelo (latinsko pharynx) je vezivno-mišična cev, ki je križišče med prebavili in dihali, na koncu pa se nadaljuje v požiralnik. Pri odraslem meri približno 12 cm.

4. Katera področja spadajo v ORL?

- a. preiskovalne metode, uho, nos in obnosne votline, ustna votlina in žrelo, grlo, sapnik, požiralnik, kirurgija obraza in vratu

5. Zakaj je gnojno vnetje srednjega ušesa lahko nevarno?

- a. gnojno kronično vnetje lahko povzroči ogromno perforacijo oz. luknjico v bobniču. sicer je pa gnojno vnetje nevarno zaradi možnega razvoja možganskega, subperiostalnega ali pa subduralnega abscesa, poleg tega se lahko pojavi tudi mastoiditis.

6. Kako odstranjujemo tujke iz nosu?

- a. ne odstranjujemo!
- b. potrebno je iti na ORL, da se tujek odstrani z instrumentom
- c. s pinceto jih je prepovedano vleči iz nosu, lahko jih odstranimo z žlebastimi ukrivljenimi sondami

7. Načini ustavljanja krvavitve iz nosu so: 4

- a. pacient naj se usede, ga pomirimo, glavo naj da naprej, naj si drži nosnice 10-15 min. Če še krvavi po 15 minutah, ga napotimo k zdravniku.

8. 3 funkcije nosu

- a. dihanje, govor, vohanje

9. Ukrepi za preprečevanje zobne gnilobe

- a. redno čiščenje zob, pravilna prehrana, pečatenje, dobra zobna ščetka, uporaba zobne nitke

10. Kdaj človeku prvič preverjamo sluh?

- a. v porodnišnici, 3 dan po rojstvu. Skozi aparat mu med. sestra spusti v uho zvok, odgovor se mora pokazati na aparatu, če na aparatu ni odgovora je nekaj narobe.

11. Kako lahko v ZD sestra in zdravnik preverita sluh?

- a. MS z mlačno vodo namoči vato, jo da v sluhovod pacienta in tako blokira eno uho
- b. MS pacientu zakrije tudi oči. Pacient je obrnjen proti zdravniku. Zdravnik stoji 5-6 m stran in šepeta dolge številke (npr. 46). Pacient mora povedati številko, ki jo je slišal
- c.
- d. e od daleč nič ne sliši, se zdravnik približuje in šepeta številke. Aktomha – sliši šele ob ušesu
- e. sluh lahko preverimo tudi z glasbenimi vilicami

12. Obnosne votline.

- a. dokončno se razvijejo v puberteti. Frontalni sinus (2 čelni obnosni votlini), zagozdnični sinus (sfenoidalni), maksilarni sinus (2 celjustna sinusa), etmoidalni sinus (2 sitkini votlini)

13. Funkcije ušesa

- a. sluh, ravnotežje

14. Evstahijeva cev

- a. povezuje srednje uho z nosnim delom žrela, služi prezračevanju srednjega ušesa. Če se zapre, se srednje uho ne prezrači, notri se nabere tekočina. Izenačuje zunanjji zračni pritisk z pritiskom v srednjem ušesu.

15. Kako opazimo poškodbo obraznega živca?

- a. Periferna pareza (povešen ustni kot na prizadeti strani, zabrisana nazolabialna brazda, ne zapre očesa – pri poskusu zaprtja Bellov fenomen (bulbus se pomakne navzgor in navzven), ne naguba polovice čela)
- b. centralna pareza – zaprto oko
- c. akutno vnetje – ohromitev lahko zaradi toksičnega nevritisa ali zaradi edema živca
- d. ostitična oblika kroničnega vnetja ali holesteatom – živec lahko razkrit in zajet v granulaciji

16. Pravilno spiranje sluhovoda.

- a. pacienta ovijemo s plastificirano rjuho.
- b. sestra naj pod ušesom drži ledvičko.
- c. uho spiramo z brizgalko (voda mora imeti telesno temperaturo).
- d. uhelj potegnemo navzad in navzgor, brizgo nastavimo pod kotom v položaj zadaj zgoraj, da ne špricamo direktno v bobnič, ker lahko pride do perforacije.
- e. to delamo s posebnimi pištolami (plastične, kovinske, steklene).

17. Kako zdravimo vnetje sluhovoda?

- a. potrebujemo ozko gazico in mazilo s kortikosteroidi. 1cm gazice namažemo z mazilom in vstavimo v začetni del sluhovoda. Gazico menjamo na vsake 2 dni.

18. Vnetje srednjega ušesa (akutno)-3 znaki

- a. subjektivni znaki: naglušnost, bolečine v ušesu, občutek pritiska, šumenja, vročina, motnje ravnotežja, boleča kost
- b. objektivni znaki: bobnič pordel do rdeč, zadebeljen, lahko tudi predrt z izcejanjem gnoja, ugotovljena prevodna naglušnost. Pri otrocih gre za splošno prizadetost

19. Zdravljenje vnetja srednjega ušesa

- a. analgetik, kapljice za nos (da odprejo Evstahijevo trobljo), antibiotik, včasih incizija bobniča

20. Kaj se v ZD lahko naredi pri krvavitvi iz nosu?

- a. pacienta pomirimo, prosimo ga naj se usede, glavo naj da naprej, stisne nosnici in ju drži 10 – 15 min
- b.
- c. e po 15 minutah še krvavi, ga napotimo k zdravniku

21. Kako vemo, da gre pri otroku za vnetje sitkinih celic?

- a. rdeče, oteklo oko (dostikrat zamenjamo z vnetjem očesa)
- b. gnoj lahko vdre v očesno votlino in povzroči slepoto
- c. vedno samo eno oko, veke so pordele, otekle, izcedek iz nosu
- d. takoj na ORL. Nevarno stanje

22. Ustna votlina-onkološki bolniki (obsevalna poškodba sluznice)

- a. veliko po malo naj pijejo, ne dražeče pijače. Nobene začinjene hrane, uživajo naj kašasto hrano, odsvetuje se alkohol, cigarete

23. Tumorji ustne votline

- a. benigni: fibromi, hemangiomi, hondrom, osteom, lipom, sarkom

- b. maligni: levkoplakije

24. Vzroki odstranitve žrelnice

- a. ovirano dihanje skozi nos, vnetja ušes, izcedek iz nosu, zaprto nosljanje, smrčanje, težko boleče odpiranje ust, povečana žrelnica

25. Ali žrelnica lahko ponovno zraste?

- a. da

26. Vzroki odstranitve mandljev.

- a. ponavljajoče angine, kronični tonsilitis, kotična okužba, močno povečanje nebnic, ponavljajoči se peritonzilarni ognojki, izrazito enostransko povečanje nebnic

27. Funkcije sline

- a. zaščitna (izpira, imunološka obramba, mehansko čiščenje)
- b. prehrambena (vlaženje, mehčanje hrane, začetna faza prebave, pomoč pri okušanju)
- c. olajša govor

28. Sprememba okusa pri obsevanju

- a. do spremembe okusa pride po 2 tednih obsevanja, okus se izboljša 2-3 tedne po zaključenem obsevanju. Sлина pride nazaj, ampak ne popolno.

29. Deli grla

- a. predel grla nad glasilkama, glasilki, predel grla med glasilkami in sapnikom

30. 3 funkcije grla

- a. dihalna (razmikanje glasilk), govorna, zaščitna (poklopec)

31. 3 vzroki hripavosti

- a. vnetja, poškodbe, karcinomi, hripavost živčnega izvora, benigne spremembe na glasilkah, prirojene spremembe grla, funkcionalna hripavost

32. Znaki akutnega vnetja grlnega poklopca – epiglottitis acuta – življenjsko ogrožajoče

- a. zelo povišana tel. temp., občutek tujka v grlu, hude bolečine v grlu (predvsem pri požiranju, pacient ne more požirat, slina mu ven teče), stridor pri vdihu (piskanje, ker ni prostora za vdihnit-otečen epiglotis)

33. Vnetje v spodnjem delu grla – znaki subglotisnega laringitisa

- a. stridor pri vdihovanju, hripavost, lajajoč kašelj, dušenje, dihanje s pomožno dihalno muskulaturo, povisana ali znižana tel. temp.

34. Kronična vnetja dihal najpogosteje povzročijo:

- a. tobak, preveč vroč, hladen, suh, vlažen zrak, dražeči plini, prah, napačna raba glasilk, bolezni drugih organov-Skratka posledice industrije, poklicev, kajenja

35. Kako lahko pacienti govorijo po odstranitvi grla?

- a. ezofagalni govor (govor iz trebuha – požrejo zrak in ga izrigajo), govor s pomočjo govorne proteze (povezava sapnika in požiralnika), govor s pomočjo govornega aparata

36. Kaj rabimo za menjavo kanile?

- a. dve kanili (ena večja, ena manjša) ALI kanila+tubus, rokavice, zložence, tampončke, aspiracijska cevka, fiziol. raztopina, brizga, povoj, obliž, ušeska za pritrdiritev okoli vratu, nastavek za anestezijske cevi, kaf
- b. vedno je treba preverit, če kanila ne pušča

37. Kaj je konikotomija?

- a. odpiranje v grlo (odpiranje s skalpelom ali direktno vstaviš kanilo skozi kožo).

38. Kaj je traheotomija?

- a. odpiranje v sapnik (s skalpelom narediš odprtino ali zarezo, da vstaviš kanilo)

39. Prva menjava kanile

- a. prvič menjajo kanilo na ORL, 3.dan po vstavitvi

40. ZN traheotomiranega bolnika

- a.
- b. iščenje (aspiracija) kanile, menjava kanile, menjanje podlage, vlaženje, opazovanje, govorna rehabilitacija, koža se mora mazat s kremo

41. ZN v ORL področju obsevanega bolnika

- a. ulkusi v ustih-pravilna hrana, pijača, prepovedano kajenje in alkohol, ne gaziranih pijač, limon, pomaranč, kislega

42. Vzroki otekline na vratu

- a. poškodbe, zasevki tumorjev, benigni/maligni tumorji, lokalno vnetje posameznega dela, sistemske infekcije, prirojene nepravilnosti, močneje izražena sicer normalna struktura vratu.

43. Kako odstranjujemo tujke iz sluhovoda?

- a. s spiranjem, z oljem, kirurško

44. Avdiogram je:

- a. formular na katerem je označen sluh za akustično emisijo. Levo in desno uho. Krivulja pokaže za vsako uho posebej del preostalega aktivnega dela in del izgubljenega sluha preiskovanca.

45. Oseba je dobila udarec na nos in težko diha. Kaj je lahko vzrok?

- a. vzrok težkega dihanja je lahko premik nosne kosti, polomljenih nosnih koščic, hematom nosu, ki vodi v absces in je urgentno stanje v ORL

46. Katerim bolnikom vstavimo polžev vsadek?

- a. namenjen je za gluhe ljudi, ki maju popolnoma ohranjen slušni živec, nimajo anatomske nepravilnosti ušes in njihovi možgani delujejo brezhibno

47. Notranje uho

- a. je zgrajeno iz kožastega labirinta (ektoderm) in koščenega labirinta (mezinhimalno tkivo)
- b. labirinta, ki je zgrajen iz votlinic in kanačkov
- c. preddvora (vestibulum)
- d. polža (cochlea)
- e. polkrožni kanali (canales semicirculares)

48. Načini zdravljenja raka grla

- a. obsevanje, kemoterapija, operacija

49. S katero preiskavo bi postavili diagnozo kaj pomeni oteklina na vratu?

- a. krvna slika in citološka punkcija
- b. podatke o tem, za katero zadevo gre, dobimo iz krvne slike, to je števila in vrste belih krvničk, parametrov vnetja (CRP, SR...) katere celice so se v bezgavkah namnožile pa nam pove izvid citološke punkcije, pri kateri iz vnete oz. otečene bezgavke z iglo posrkamo v injekcijo celice, ki jih nato izkušeni citopatologi pregledajo pod mikroskopom, pomagajo si z barvnimi, imunokemijskimi metodami.

50. Kako lahko na ORL bolniku še pomagajo, če mu ne morejo vstaviti kanile?

- a.
- b. e ne gre z vstavitvijo kanile, potem bolniku poskusijo vstaviti kanilo, ki je eno št. manjša od običajne
- c. če še s to ne gre, si pomagajo z manjšim tubusom

- d. sploh na terenu ali pa v patronaži. potem pa začnejo širit kanilino okence na ORL – ju s posebnim instrumentom

51. 3 vrste trahealnih kanil

- a. kovinske, silikonske, plastične

52. Kaj spada k srednjemu ušesu?

- a. prvi šržni žep, koščice iz prvega in drugega škržnega loka
- b. bobnična votlina, evstahijeva cev, antrum,
- c. slušne koščice (kladivce, nakovalce, stremence)
- d. mišici srednjega ušesa
- e. evstahijeva tuba

53. Zakaj vstavljajo otrokom v bobnič cevko?

- a. timpanalne cevčice se vstavlja zato, da se skozi bobnič omogoči iztekanje tekočine/gnoja iz bobniča, kadar se pojavi izlivni otitis.

54. Akutno vnetje srednjega ušesa brez predrtja bobniča zdravimo z

- a. analgetiki in antibiotiki. pa s kapljicami za nos, da se odpre Evstahijeva cev in zdravilo lahko priteče vanjo.

55. Obrazni živec je pri poškodbi pretrgan v področju ušesa. Kako se to kaže na bolniku?

- a. pretrgan obrazni živec se kaže z povešenim ustnim kotom, povešeno veko, nezmožnostjo, da bi bolnik popolnoma zaprl oko (suho oko). motnje okusa, bolečine v ušesu. pojavljajo se tudi težave pri govoru.

56. Kako opraviš preiskavo za ravnotežje?

- a. pacient naj stoji z eno dvignjeno nogo
- b. vestibulogram (hladna voda)
- c. pregled z prstom
- d. naj hodi ravno z dvignjenimi rokami
- e. pacienta posedeš na stol in ga vrtiš

57. Kaj je akustična travma?

- a. to je zelo glasen zvok, zaradi katerega se okvari slu in ni nikoli več enak.
- b. daje se pentilin za širjenje žil

58. Kaj je tinnitus?

- a. šumenje v ušesih, piskanje, ni ozdravljivo

59. Kdaj krvavimo iz nosu?

- a. splošni vzroki: visok pritisk, levkemija, hemofilija, okvara jeter, antikoagulanti
- b. lokalni vzroki: poškodbe nosu, prehladi, narkomani, kriv pretin

60. Kdaj otrok prvič zasliši zvok?

- a. otrok prvič zasliši zvok, ko je v maternici v 26. tednu nosečnosti.

61. Kako mora ms držati otroka pri ORL pregledu?

- a. noge med stegna, z eno roko primeš roke, z drugo roko ga primeš za čelo.

62. Kam namestimo slušni aparat?

- a. v sluhovod

63. Stopnje radiomukozitisa in naloga ms pri tem:

- a. 1. brez sprememb na sluznici
- b. 2. bolečina in eritem sluznice
- c. 3. eritem in posamezne razjede sluznice
- d. 4. številne razjede na ustni sluznici
- e. 5. razjede prekrivajo praktično vso ustno sluznico
- f. ZN bolnika: skrb pri splošni reakciji organizma, skrb za lokalno reakcijo obsevanega organa, nego od obsevanja prizadete kože, nego prizadete sluznice

64. Do česa lahko pride če si pacient spraska ognojek na koži pri nosu?

- a. lahko nastane brazgotina, lahko se okuži